

POMM1002
koonti

Juliet

Hyvinvoiva koulu -työskentely jatkuu

- Pohtikaa, miten voisitte hyödyntää eri ydinosamisalueita toteuttaaksenne hyvinvoivaa koulua ja ratkoaksenne hyvinvoivan koulun toteuttamisessa esiintyviä haasteita:
  - Eettinen osaaminen
  - Tieteellinen osaaminen
  - Vuorovaikutusosaaminen ja moninaisuuteen liittyvä osaaminen
  - Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen
  - Pedagoginen osaaminen
  - Hyvinvointia vahvistava osaaminen
  - Esteettinen osaaminen
- Voitte joko jakaa ydinosamisalueet ryhmässä keskenänne ja perehtyä omiin vastuualueisiinne hetken yksin ja sitten tuoda ajatuksenne ryhmänne yhteiseen pöytään - tai sitten alusta alkaen pohtia koko ryhmänä yhdessä (työskentelyyn aikaa n. tunti)
- Jaetaan vielä eri ryhmien tuotokset (n. puoli tuntia)

1. Eettinen osaaminen

🕒 28.8.2017 8.44

Eettinen osaamisesi:

Pystyt tunnistamaan, analysoimaan ja kehittämään kasvatusalan asiantuntijuuden kannalta merkityksellisiä ja tavoiteltavia eettisiä periaatteita ja arvoja. Pystyt erittelemään omaa ja yhteisön toimintaa sekä suhdettasi luontoon ja ei-inhimilliseen ympäristöön eettiseltä kannalta ja toimimaan vastuullisesti eettisten periaatteiden pohjalta.

Eettistä osaamistasi ja sen kehittymistä voit pohtia mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Kuka ja millainen minä olen (arvoni, uskomukseni, ominaisuuteni, kokemukseni jne.)?
- Miten eettiset periaatteeni näkyvät ajattelussani ja toiminnassani?
- Missä tilanteissa olen huomannut toimivani eettisiä periaatteitani vastaan?
- Mikä on ymmärrykseni oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta sekä normeista ja säännöistä?
- Millaisia ristiriitaisia tilanteita voin kohdata/olen kohdannut opettajana (esim. arvoriitit)?
- Millaisia eettisiä valintoja yhteen oppituntiin voi sisältyä/sisältyi? Entä oppiaineisiin tai koulun toimintakulttuuriin?
- Mikä on eettisesti hyvää ja vastuullista opettajuutta?
- Mikä on kestävää kasvattajuutta (ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti, taloudellisesti)?

2. Tieteellinen osaaminen

🕒 28.8.2017 8.44

Tieteellinen osaaminen:

Perustat toimintasi ja ammatillisen kehittymisesi tieteelliselle ajattelulle. Tämä tarkoittaa perusteltua ja järjestelmällistä tiedonhankintaa sekä tiedon kriittistä arviointia. Kehität kriittistä ajatteluasi, jossa analysoidaan ja arvioidaan tietoa ja omaa ajattelua, pyritään perusteltuihin päätelmiin ja ratkotaan ongelmia etsimällä uusia näkökulmia. Tunnistat, että tieteentekoa ohjaavat erilaiset yhteiskunnalliset intressit ja käsitykset maailmasta. Hallitset riittävästi kasvatusteorioita ja tutkimuskirjallisuutta sekä eri oppiaineiden ja laaja-alaisten osaamisalueiden perustana olevien tiedonalojen keskeisiä käsitteitä, ilmiöitä ja tiedon rakentumisen periaatteita. Sinulla on taitoa esittää, perustella ja puolustaa pätevästi omia näkökantojaan ja keskustella niistä. Lisäksi sinulla on omaa oppimista, tiedon omaksumista ja kognitiivisia prosesseja koskevaa tietoa sekä kykyä säädellä niitä suunnittelemalla, seuraamalla ja arvioimalla omaa oppimistasi.

Tieteellistä osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millaisiin kasvatusteoreettisiin valintoihin (esim. oppimis-, tiedon- ja ihmiskäsitys) perustan toimintani?
- Kuinka yhdistän teoriaa käytäntöön? Miten se näkyy toiminnassani (esim. pystynkö yhdistämään äskeisen tunnin tapahtumia tieteellisiin teorioihin)?
- Miten omaksumani tieto keskusteleen kokemuksieni ja ajatusteni kanssa? Millaisia ristiriitoja havaitseen lukemani, kokemani, havainnoimani kanssa?
- Millä tavalla tutkiva ote näkyy valinnoissani ja toiminnassani?
- Missä oppiaineessa/oppisisällöissä olen vahvimmillani? Mikä on auktoriteettini sillä alalla?

Vuorovaikutusosaaminen ja moninaisuuteen liittyvä osaaminen:

Haluat ja kykenet toimimaan yhteistoiminnallisesti ja rakentavasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, -suhteissa ja ryhmissä. Tämä tarkoittaa sitä, että osaat ottaa toisen näkökulman huomioon, olet kiinnostunut kuuntelemaan toista ja annat tilaa ryhmässä. Ymmärrät verkostoihin ja yhteisöihin kuulumisen merkityksen sekä osaat rakentaa ja ylläpitää niitä. Osaat neuvotella sekä ratkaista konflikteja ottaen huomioon eri osapuolten tarpeita ja tavoitteita.

Sinulla on kykyä omien ja toisten tunneilmaisujen havaitsemiseen ja tunnistamiseen sekä taitoa tunteiden säätelyyn ja ilmaisemiseen. Ymmärrät tunteiden syitä ja niiden vaikutuksia itseen ja muihin ihmisiin ja osaat soveltaa tätä ymmärrystä työssäsi.

Kykenet tiedostamaan ja haastamaan moninaisuuteen liittyviä asenteitasi ja uskomuksiasi ja toimimaan ymmärtäen, että jokainen ihminen on erityinen ja omanlaisensa edellytyksineen ja taustoineen. Sinulla on tietoisuutta ja herkkyyttä toimia vuorovaikutuksessa kulttuurisesti moninaisissa konteksteissa sekä arvostaa ja ymmärtää esimerkiksi etnisyyden, kielen, iän, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisuuden sekä sosiaalisen luokan sisältämiä erityispiirteitä.

Vuorovaikutusosaamista ja moninaisuuteen liittyvää osaamistasi sekä niiden kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millainen olen vuorovaikuttajana? Analysoi asiaa eri vuorovaikutustilanteiden kannalta. Mieti esimerkkejä onnistuneista/sujuvista sekä haasteellisista tilanteista. Mikä minulle on vaikeaa/helppoa vuorovaikutustilanteessa? Voit hyödyntyä vuorovaikutusosaamisen itsearviointityökalua (käytössä mm. OKLV211-, OKLA1209-, OPEA215-opintojaksoilla)
  - Kuvaa erilaisia tapojasi olla vuorovaikutuksessa toisten kanssa (esim. nonverbaali viestintä, vrt. esim. Joharin ikkuna).
  - Kuinka tunnistan ja säätelen erilaisia tunteitani vuorovaikutustilanteissa?
  - Millainen olen kuuntelijana ja tulenko itse kuulluksi?
  - Millainen olen tiimityöskentelijänä?
  - Miten kohtaan oppijani/työkaverini/vanhemmat?
  - Miten tunnistan erilaisia ryhmäprosesseja ja ryhmädynamiikkaan vaikuttavia tekijöitä ja kuinka ne vaikuttavat vuorovaikutukseeni ryhmässä?
- Millaista moninaisuuteen liittyvää osaamista minulla on:
  - Millaisia ennakkoluuloja, asenteita, oletuksia ja uskomuksia tunnistan itsestäni, jotka vaikuttavat tapaan kohdata toisia ja olla vuorovaikutuksessa heidän kanssaan? Miten käsittelen niitä?
  - Millaista moninaisuutta tunnistan itsessäni ja muissa, esimerkiksi erilaisia identiteettejä ja niitä rakentavia tekijöitä, ja miten se näkyy ajattelussani ja toiminnassani?
  - Kyseenalaistanko sitä, mitä tiedän oppijasta? Miten omat asenteeni vaikuttavat oppijoiden kohtaamiseen? Olenko valmis oppimaan oppijasta lisää?
  - Miten opettaja voi tukea/ ohjata luokan ilmapiiriä niin, että erilaisuutta sallitaan ja ymmärretään arvostaen sekä huolehditaan toisista?

4. Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen

🕒 28.8.2017 8.53

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen:

Ymmärrät kasvatus- tai oppimisyhteisöt paikallisiin yhteisöihin ja niiden normeihin ja arvoihin kytkeytyvinä instituutioina, joihin vaikuttavat myös laajemmat yhteisölliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ja reunaehdot. Kykenet tunnistamaan ja kriittisesti arvioimaan poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden vaikutuksia oppimiseen, oppilaisiin ja opetukseen sekä koulutuksen tasa-arvoisuuteen. Sinulla on taito tunnistaa ja kehittää kasvatusta ja kasvatusyhteisöjä koskevia arvoja ja käytänteitä.

Yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osaamistasi voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millaisiin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin raameihin perustan toimintani opettajana?
- Millaiseen koulutusta tai kasvatusta koskevaan keskusteluun olet viime aikoina kiinnittänyt mediassa huomiota? Millaisen kuvan keskustelut luovat koulusta ja/tai kasvatuksesta?
- Opettaja on aina yhteiskunnallinen vaikuttaja - millainen yhteiskunnallinen vaikuttaja sinä olet?
- Mitkä yhteisön käytänteet ja säännöt herättävät minussa kysymyksiä tai kummastusta?
- Millaisia ennakkoluuloja, oletuksia, asenteita ja epäoikeudenmukaisia käytänteitä tunnistan kouluinstituution tasolla?
- Miten koulu- ja luokkayhteisö vaikuttavat omaan toimintaani ja miten minä vaikutan niihin?
- Miten koulu ja koulutus voivat rakentaa yhteiskuntaa ja tulevaisuutta?
- Millaista maailmaa kohti vien oppijoitani?
- Millainen on unelmieni koulu ja millaisia tekoja olen valmis tekemään sen eteen?

Pedagoginen osaaminen:

Kykenet suunnittelemaan, toteuttamaan, eriyttämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia oppimisprosesseja. Ymmärrät oppimiselle asetettujen tavoitteiden, pedagogisen toiminnan ja arvioinnin välisen yhteyden vuorovaikutteisissa oppimis- ja ohjausprosesseissa. Opetuksen ja oppimisen tilanteissa kykenet toimimaan ja ajattelemaan luovasti ja innovatiivisesti ollen avoin uusille näkökulmille, keksimiselle ja kokeiluille sekä totutun haastamiselle. Osaat tunnistaa ja hyödyntää oppimista edistäviä vuorovaikutuksen ulottuvuuksia erilaisissa oppimistilanteissa ja -ympäristöissä. Ymmärrät oppimista edistävän vuorovaikutuksen sekä monimediaisten ja monipuolisten oppimisympäristöjen vaikutuksia ja osaat huomioida ne oppimisen ohjaamisessa. Osaat ohjata heterogeenisiä opetusryhmiä sekä osaat suunnitella ja toteuttaa oppimistilanteita siten, että ne vahvistavat oppilaiden osallisuutta ja kiinnostumista oppimiseen ja kouluun. Lisäksi sinulla on opetus- ja oppimistilanteissa kertyvien kokemusten sekä niiden reflektoinnin ja taidon harjoittelun kautta rakentuvaa osaamista.

Pedagogista osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Tunnetuki:
  - Miten havainnoin, tunnistan ja huomioin oppijoideni erilaisia tarpeita?
  - Miten edistan myönteisen ilmapiirin rakentumista?
- Ryhmän ohjaaminen:
  - Miten ja mitä havainnoin opetusryhmästäni ja kuinka hyödynnän havaintojani pedagogisissa valinnoissani?
  - Millaisia havaintoja olen tehnyt ryhmän merkityksestä oppimiselle?
- Oppimisen ohjaaminen:
  - Mikä rooli arvioinnilla on oppimisen ohjaamisessa?
  - Millaiset valmiudet minulla on ohjata ja tukea esteetöntä ja yksilöllistettyä oppimista?
  - Miten hyödynnän teoreettista tietoa oppimisprosessien suunnittelussa, ohjaamisessa ja arvioinnissa (vrt. pedagogisen sisältötiedon tuottaminen ja hyödyntäminen)?
  - Mitkä ovat kehittämiskohteeni (esimerkiksi oppimisen ohjaamisessa, oppimisen esteellisyyden poistamisessa, yksilöllistämisessä, arvioinnissa, opetusmenetelmissä ja -työtavoissa jne.)?
- Oppijan oppimiseen kiinnittyminen, toimijuus ja osallisuus:
  - Kuinka osallistan oppijani pedagogisen prosessin kaikkiin vaiheisiin?
  - Miten tuen oppijan kouluun kiinnittymistä?

6. Hyvinvointia vahvistava osaaminen

🕒 10.9.2019 10.59

Hyvinvointia vahvistava osaaminen:

Tunnistat fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistäviä tekijöitä yksilöiden ja ryhmien tasolla. Saat valmiuksia tukea ja kehittää oppijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia moniammatillisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa sekä puuttua kehitystä ja hyvinvointia vaarantaviin tekijöihin, esimerkiksi kiusaamiseen. Tunnistat koulu yhteisön hyvinvoinnin tekijöitä ja kykenet osallistumaan koulu yhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen.

Kykenet tunnistamaan oman asiantuntijuuden kehittymiseen ja opettajan työhön sisältyviä tyytyväisyyttä, sitoutumista ja motivaatiota vahvistavia tekijöitä. Lisäksi tunnistat eri elämänalueisiin liittyviä kuormitustekijöitä sekä kykenet hyödyntämään stressinhallinnassa hyvinvointia ja jaksamista edistäviä henkilökohtaisia ja yhteisöllisiä resursseja.

Hyvinvointia vahvistavaa osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Oma hyvinvointini kasvattajana ja sen tukeminen:
  - Mikä tukee jaksamistani ja innostustani työtehtävissäni ja koulu yhteisössä?
  - Miten priorisoin tehtäviäni?
  - Miten käsittelen työssä kokemiani vaikeita tunteita?
  - Opettaja on myös kasvatusalan asiantuntija - millaiseksi hahmotan tehtäväni kasvattajana?
  - Miten olla kannustava ja hyvinvointia tukeva kasvattaja?
- Koulu yhteisön hyvinvointi ja sen tukeminen:
  - Miten voin antaa tukea opettajakollegoiden jaksamiseen ja työhön sitoutumiseen?
  - Miten voin edistää työ yhteisön motivaatiota kehittää toimintakulttuuriaan?
- Oppilaiden hyvinvointi ja sen tukeminen:
  - Miten opettajana voin edistää oppijoiden innostusta ja motivaatiota?
  - Mikä merkitys on luokan ilmapiirillä oppimisessa ja hyvinvoinnissa?
  - Miten opettajana voin ottaa huomioon lapsen ja nuoren kokemusmaailman?
- Miten hyödynnän moniammatillista yhteistyötä oman, koulu yhteisön ja oppilaiden hyvinvoinnin tukena?
- Miten voin kehittää taitoja tunnistaa hyvinvoinnin heikentymistä itsessäni ja muissa (väsyminen, kynnistyminen, aggressio, masennus jne.)?

7. Esteettinen osaaminen

🕒 28.8.2017 8.55

Esteettinen osaaminen:

Ymmärrät ihmisen kehollisena olentona, jolla on mahdollisuus moniaistiseen ympäristön kokemiseen. Kykenet luovuuteen ja itseilmaisuuun, jotka tulevat esiin taitoina, ilmaisuina, tuotoksina ja teoksina. Kykenet rakentamaan sellaisen esteettisen suhteen ympäröivään todellisuuteen, joka sisältää avoimuuden erilaisille tulkinnoille ja arvostuksille.

Esteettistä osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millainen on esteettinen kokemus? Miten se liittyy merkityksellisyyteen?
- Mitä tunteita oppiminen herättää ja missä nämä tunteet tuntuvat? Mitä minulle tapahtuu esimerkiksi Flow-kokemuksessa?
- Mikä on minulle luontevin tapa ilmaista kokemustani tai oppimistani?
- Mitkä ovat minulle luontevimpia välineitä itseilmaisussa?
- Millaiset ympäristöt ja toimintatavat herättävät mielikuvitukseni ja luovuuteni?
- Mihin kiinnität huomiota ympäristössäsi? Minkälaisessa aistiympäristössä viihdyt ja tunnistatko toisille mieluisia aistiympäristöjä?
- Miten ymmärrät esimerkiksi arjen estetiikan ja miten se näkyy siinä, mitä arvostat?
- Miten estetiikka ja kulttuuri voivat tukea hyvinvointia?
- Onko estetiikassa oikeaa tai väärää / kaunista tai rumaa tai muita ulottuvuuksia?

Voit halutessasi syventyä esteettiseen osaamisen lisää [liitteestä](#) löytyvien kysymysten ja lähteiden avulla.